NGHIÊN CỬU BABESIOSIS TRÊN CHÓ TẠI BỆNH XÁ THỦ Y, ĐẠI HỌC CẦN THƠ

Nguyễn Thăng Long¹, Trần Thị Thảo^{1*}, Trần Thị Anh Đào^{1,3}, Dương Thúy Vy¹, Nguyễn Hữu Tâm¹, Trần Minh Huy¹, Nguyễn Thị Diễm Trinh¹, Lê Ngọc Mẫn²

*Tác giả liên hệ email: ttthaoty@ctu.edu.vn

TÓM TẮT

Nghiên cứu babesiosis trên chó (CB) do Babesia spp. gây ra tại Bệnh xá thú y, Đại học Cần Thơ được thực hiện từ tháng 6 năm 2022 đến tháng 10 năm 2022 với mục tiêu xác định tỷ lệ chó bị babesiosis, xác định yếu tố nguy cơ và đánh giá hiệu quả điều trị bệnh này trên đàn chó nuôi tại thành phố Cần Thơ nhằm hỗ trợ trong chẩn đoán và điều trị cũng như làm cơ sở khoa học cho những nghiên cứu sau. Đề tài đã tiến hành khảo sát 4.211 con chó được mang đến khám lần đầu tại Bệnh xá thú y, trường Đại học Cần Thơ. Sau quá trình hỏi bệnh và khám lâm sàng, đã nghi ngờ 547 con chó mắc bệnh lê dạng trùng do Babesia spp. chiếm 12,99% (547/4.211). Những con chó bị nghi ngờ này được chỉ định lấy mẫu làm tiêu bản máu để tìm *Babesia* spp. trong hồng cầu và xác định bệnh CB. Kết quả nghiên cứu cho thấy có 88 ca nhiễm *Babesia* spp., chiếm 16,09% trên số chó nghi ngờ (88/547). Trong đó, tất cả các lứa tuổi chó điều bị mắc bệnh, chó trên 5 năm tuổi có tỷ lệ nhiễm cao nhất (21,2%), tiếp đó là nhóm từ 3 đến 5 năm tuổi nhiễm 17,5%; nhóm chó từ 1 đến 3 năm tuổi nhiễm 14,8% và nhóm dưới 1 năm tuổi nhiễm 13,7%. Tỷ lệ chó đực bị nhiễm là 19,7%; cao hơn chó cái (12,7%). Nhóm giống chó ngoại có tỷ lệ nhiễm 17,3%; cao hơn giống chó nội (14,5%). Chó được nuôi theo phương thức nuôi thả có tỷ lệ nhiễm 21,9%; cao hơn chó nuôi nhốt (13,2%). Chó có kiểu hình lông dài bị nhiễm 22,4%; cao hơn những con chó có kiểu hình lông ngắn (14,4%). Tỷ lệ mắc bênh ở chó đã từng nhiễm ve là 20,8% và không được phòng ve là 30,5%. Chó mắc bênh CB có các triệu chứng lâm sàng đặc trưng là: sốt, ủ rũ, biếng ăn chiếm tỷ lệ 40,91%; ngứa rụng lông, xuất huyết dưới da, viêm da chiếm tỷ lệ 39,77%; nôn, tiêu chảy chiếm tỷ lệ 29,54%; suy hô hấp, chảy dịch mũi, chảy nước mắt chiếm tỷ lệ 25,00%; niêm mạc tái, vàng chiếm tỷ lệ 21,59% và triệu chứng thần kinh là 15,91%. Thuốc imidocarb dipropionate và doxycycline cho hiệu quả điều trị bệnh CB với tỷ lệ khỏi bênh là 53,33%; tỷ lê thuyên giảm là 42,22% và tỷ lê không khỏi bênh là 4,44%.

Từ khóa: Babesia, Cần Thơ, bệnh lệ dang trùng, chó.

Study on canine babesiosis in Veterinary clinic, Can Tho university

Nguyen Thang Long, Tran Thi Thao, Tran Thi Anh Dao, Duong Thuy Vy, Nguyen Huu Tam, Tran Minh Huy, Nguyen Thi Diem Trinh, Le Ngoc Man

SUMMARY

Study on canine babesiosis (CB) in Veterinary clinic, Can Tho university was implemented from June to October, 2022 with the aim of determining the prevalence of *Babesia spp.* infection, specifying the risk factors and evaluating treatment efficacy of disease caused by *Babesia spp.* in dogs raised in Can Tho city to assist diagnosis and treatment as well as to serve as a scientific basis for farther studies. The study was conducted on 4,211dogs that brought to the first examination at Veterinary clinic, Can Tho university. Through investigation and clinical examination, 547 dogs were suspected of being infected by *Babesia spp.* with a ratio of 12.99% (547/4,211). These cases

¹ Khoa Thú y, Trường Nông nghiệp, Trường Đại học Cần Thơ

² Khoa Nông nghiệp và CNTP, Trường Đại học Tiền Giang

³ Trường Đại học Sư phạm kỹ thuật Vĩnh Long

were specified for taking blood samples and blood-smears were stained with diff-quick method to identify species of Babesia spp. The studied results showed that there were 88 dogs infected with Babesia spp., accounted for 16.09% of the suspected cases (88/547). Of which, all of 4 age groups were infected, the infection rate of dog increased gradually from under 1 year old to over 5 years old. The dog group over 5 years old accounted for the highest infection rate (21.3%), followed by the group of 3 to 5 years old (17.5%), 1 to 3 years old (14.8%) and the lowest infection rate of dog group under 1 year old (13.7%). The infection rate of male dogs and female dogs was 19.7% and 12.7%. The infection rate of the exotic and indigenous dog groups was 17.3% and 14.5%. The infection rate of the dogs in free-grazing method and in captive method was 21.9% and 13.2%. The infection rate of the long haired dogs and the short haired dogs was 22.4% and 14.4%. The infection rate of dogs that had ever been infected with ticks was 20.8% and in the un-protected dogs against ticks was 30.5%. Canine babesiosis disease depended on sex, breed, raising method, hair pattern, history of tick infection and use of anti-mites but not on age groups. The infection dogs with CB disease showed the clinical symptoms, such as: fever, moodiness, anorexia, itching, hair loss, subcutaneous hemorrhage, dermatitis, vomiting, diarrhea, respiratory failure, nasal discharge, and watery eyes, pale mucous membranes, yellow mucous membranes and other neurological symptoms. Imidocarb dipropionate and doxycycline have given the efficacy in the treatment of CB with the cured rate of 53.33%, 42.22%, respectively and only 4.44% were not cured.

Keywords: Babesia, Can Tho, Canine babesiosis, dogs.